פרץ פלימיו מטמא כל סביביו • פי' הקונטר' כל סביביו ד' אמות כקבר ואין נראה לר' שמשקיעין המיימי מחיצות וליכא למיחש שמא יעלה על הבית ויהא עליו ליה לקלמיר שיטמא ד' אמות סביביו כדמוכח בפ' משוח מלחמה (סוטה דף מד:) גבי תלר הקבר דטומד בחוכה עיהור ה"מ תלר הקבר דמסיימי מחיצו' אבל (ה) בעצלמא תפיס לכך נראה לו לפרש כגון שיש זיזין הרבה בוליעין מן הבית מכל לד ויש בהן פותח טפח (ו) לכל אחד וכשלא פרץ פלימיו אף עלפי שסתמא אינו מטמא אחת השלר זיזין שסתמא של מת עומד לגאת דרך פתח אבל אם פרץ פלימיו וחזר וכנאן כשלר כותל ואין כאן פתח כלל מטמא כל סביביו דכל זיז וזיז ליכא לספוקי דשמא דרך פתח אחר זיז יצא מן הבית ויש ליישב פי' הקונטרס דבית נמי לא מסיימי מחיצות דאמר ר"נ דליכא למיחש שמא יעלה על הבית מ"מ ליכא למיחש שמא יגע בכותלי' דקבר מטמא כמנא אחפי' מן הלד כדמוכח בספרי בפרשת פרה (תרומה) (ז) בקבר זה קבר סתום לו אינו אלא פתוח אמרה ק"ו ומה אהל שהוא מקבל טומאה אינו מטמא אם הלדדין כשהוא פתוח הקבר שאינו מקבל טומאה אינו דין שלא יטמא מכל הלדדין כשהוא פתוח משמע דכשהוא סתום מטמא אף בנוגע בו מן הלד: **מצר** שהחזיקו בו רבים אסור לקלקלו • סיטו כשהחזיקו ברבים אבל אם בתין נהחזיק שלא ברבים יש למחות בידם ולנקוט פיזבל לחרוב בה פעולה ב' ימים דוריעה מחמת הקשיות שמתקשה אחר חריסה קצירה. ול"א. מונה בספרים היכי דמי אי בירדו יומי זריעה לא הוי תרי יומי כרבא • בהאי לישנא משמע דמפי' חורש הפועל בהני מ' שעות ביום וזריעה מבכולה יומא דרבא דבר רבינא ארעא דחרשה בבר חדא ומינמא והכי קאמר לא הוי [תרי] יומי כרבא דמפי' מיומא הוי אבל לא הוי פעולת תרי יומי ואי בי ירדו יומא כרבא להאי לישנא לא הוי יומא זרע דבל שחורש ביום כרבא יכול לחרוש ביום וזריעה בחמות מפ' שעות בראבר בראי לישנא דניחא לחרוש ביום וזריעה מתיכף לקצירה • איבעיא אימא בכרבא ודקא קשיא לך לא הוי יומא דזרעא לעולם הוי דאמ"ר דניחא לחרוש חורשה באותו יום זריעה פעמים • ואיבעיא אימא בזריעה ודקשיא לך לא הוי תרי יומי כרבא להאי לישנא. לעולם איכא תרי יומי בהרורי ארץ פרשים הוא ובחתלה הוא קשה הרבה דבל מה שחורש בב' ימים תיכף לקצירה יכול לחרוש ביום אחר דזריעה וכ"ל קבלת"י אנ"י מר' אב"ל הבירי"ז הביגו בזה הענין • היכא דמי אי בי ירדו יומא בזריעה שבין זריעה ובין חריסה שחורשין קצת השדה אעם אחרת ביומא הנשמים לבד מכריבה ראשונה שכורבין ביומא החמה חורשין אותה ביומא הנשמים סמוך [לזריע'] שי שתהא נוחה לזרוע ואם צריך יום אחר למלאכה לפולל אחר בין חרישה בין זריעה אפילו הכי ליכא יומא כרבא

מחבנך

ב' הלכות הקשורות ומאוזאות האפולות

קס א מיי' פ"ב מהל' שכנים הל' ד סמג עשין סב טוש"ע מ"מ סי' קסב סעיף ז :
קי ב מיי' פ"ז מהל' מומחה מה הל' ל סמג עשין לגן :
קיא ג ד טוש"ע מ"מ סי' קסב סעיף ב :
קיב ה מיי' פ"ל מהל' מקי ממון הל' כד סמג עשין סח טוש"ע מ"מ סי' שמו בסב"ס וסי' מז סעיף ב :
קיג ו ז מיי' פ"ס מהל' שכנים הל' יג סמג עשין סב טוש"ע מ"מ סי' קסב סעיף ח :
קיד ח ט מיי' פ"ל מהל' שכני' הל' ד סמג עס טוש"ע מ"מ סי' קעא סעיף ג :

רבינו גרשום

איבעיא אימ' יומא דזרעא. ודקא קשיא לך לא הוי יומא כרבא: דכריבותיב' שחורש באותו יום שחיבף לקצירה. פעמים מה שחורש בפ' שעות הוצר ושונה ב' שעות והוה שוה בשוה: איבעיא אימא יומא כרבא. ודקא קשיא לך לא הוי תרי יומא דזרעא: בהרורי. שהארץ קשה היא וארץ סלעים ופרשים היא ובה שפועל חורש ביום אחד תיכף לקצירה וצורה ומתקשה וצריך לחרוש בה פעולה ב' ימים דוריעה מחמת הקשיות שמתקשה אחר חריסה קצירה. ול"א. מונה בספרים היכי דמי אי בירדו יומי זריעה לא הוי תרי יומי כרבא • בהאי לישנא משמע דמפי' חורש הפועל בהני מ' שעות ביום וזריעה מבכולה יומא דכרבא דבר רבינא ארעא דחרשה בבר חדא ומינמא והכי קאמר לא הוי [תרי] יומי כרבא דמפי' מיומא הוי אבל לא הוי פעולת תרי יומי ואי בי ירדו יומא כרבא להאי לישנא לא הוי יומא זרע דבל שחורש ביום כרבא יכול לחרוש ביום וזריעה בחמות מפ' שעות בראבר בראי לישנא דניחא לחרוש ביום וזריעה מתיכף לקצירה • איבעיא אימא בכרבא ודקא קשיא לך לא הוי יומא דזרעא לעולם הוי דאמ"ר דניחא לחרוש חורשה באותו יום זריעה פעמים • ואיבעיא אימא בזריעה ודקשיא לך לא הוי תרי יומי כרבא להאי לישנא. לעולם איכא תרי יומי בהרורי ארץ פרשים הוא ובחתלה הוא קשה הרבה דבל מה שחורש בב' ימים תיכף לקצירה יכול לחרוש ביום אחר דזריעה וכ"ל קבלת"י אנ"י מר' אב"ל הבירי"ז הביגו בזה הענין • היכא דמי אי בי ירדו יומא בזריעה שבין זריעה ובין חריסה שחורשין קצת השדה אעם אחרת ביומא הנשמים לבד מכריבה ראשונה שכורבין ביומא החמה חורשין אותה ביומא הנשמים סמוך [לזריע'] שי שתהא נוחה לזרוע ואם צריך יום אחר למלאכה לפולל אחר בין חרישה בין זריעה אפילו הכי ליכא יומא כרבא

נוטא/מבנה

◇ בדברים על עותבין ומיישבין הראוי לחלוקה "בבא מאי"

מחבנך

מ' אחרות על ר' אבהו: דמן חיפה

נוטא/מבנה

"אין עותבין בדברים אלא בדברים הראוי לחלוקה"

נוטא (המשך)/מבנה

עיות

"הגדה" - נסיונות הלכה דבמקום הנה נבואה לא נ"ל מן הנביאים

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

א) שבת קמו: ב) תוספתא דמכשות ספ"ג:) כ"ק מ' ס"ב (קמן מו: ס"ב ס: ס"ב הקף ק: ס"ב) ד) סנהדרין ג. ו"ס: ה) עירובין מ: בכורות מס. ו) [נ"ל נמיון לכל מ"ו]:

רבינו גרשום

מעכבין אלא שלא פרץ את פצימיו הואיל שאין נפרצין חוקה יש לפותחו: אינו מטמא כל סביביו. אם היה מת בבית אע"פ שסתום הוא הואיל ולא פרץ את פצימיו אינו מטמא כל סביביו דבית בד' אמות כקבר דאיכא למימר הואיל שלא עקר הפצימין ולא יפתחו לגמרי באותו פתח יפתחו ויוציאו אבל פרץ את פצימיו ופתחו מהכל מטמא כל סביביו דיש לו דין קבר הואיל ופתוח מכל צדדיו כקבר דסומאה בוקעת ויוצאה דליכא למימר מן הצד יוציאוהו: ענין אחר שלא פרץ את פצימיו כלומר היה סתום הפתח ולא היה סתור צורת הפתח הם שקופין והמזוזות אלא בנה בגין פתיחה אלייהו דמתרץ שלא עקרן ודאי היה דעתו לפתוח להכי אין מטמאין בו מלפתוח • ודיקא נמי דתניא בית דאע"נ דסתום פתוח יש לו ד' אמות והיינו נמי פ ע מ א [כיון] דלא פרץ פצימיו והיה דעתו לפתחה: קבר שיש לאדם בחצירו ועשה מחיצה דעמוד כל סביביו וסיכנו • והתם אע"נ דאיכא מחיצה סביב הקבר ואיכא פתח בהנהו מחיצות • אם בשסתם אותו פתח לא פרץ פצימיה כיון דנראה פקים הפתח • כמאן דאיכא לפתח דמי ובוקעת בו את הסומאה ומטמא סביביו • אבל אם פרץ והרי כשאר כותל לא. לפ"ה: המפורשות פתוחין לעיר אורחת • כלומר דבהנהו בני העיר אורחת לעיר דרך האי מבוי ולילכנס לעיר זו ולצאת מהנה דרך מבוי זה: [לקלקלו]. לפותחו] • המפולשין לרשות הרבים • להעפיר להן דלתות לעכב בני הר"ר לילכנס במבוי כל שעה שירצו • מבור מינה הני מילי דמעכבין למעיבר דלתות ליסתם לבני הר"ר (הני מילי) בתיך ד' אמות של מבוי אותן ד' אמות הפסמכות לר"ה כדר' זירא: ולא היא דלענין מוסמאה אמרי' ד' אמות ל) במבוי ר"ה דפסיקו פחות באותן ד' אמות שהוא ע"פ אמה אורך על הרחב נ' דנמרי לה מה מצר המשכן דהויי בית ורע ואמרינן דהויי בית ורע סאתים: מר ר' אחרינה דבהכי חשיב שדה בפ' קבין בצינר לא ובאחרינה דר"י היו השדות ביוקר

יום הטבה כי הימים הן ארוכין ומשכין ביותר ובפ' שעות ביום יכול הפועל לחרושה ולתקנה כל הצורך ונמצא שנמסיר בעל השדה מפ' שעות ולמעלה ואי בי ירדו יומא כרבא שבכריבה ראשונה יש מלאכה לפועל אחר לחרוש ביומות החמה כל היום כולו אפ' הכי לא הוי תרי יומי בזרעא ובין חרישה דבפחות מב' ימים ביומות הגשמים יכול לחרושה פעם אחרת לזורעה נמצא שנמסיר זה בעל השדה מחצי יום ולמעלה לפי שאין פועל משכיר עצמו לחצאין • איבעיא אימא דאיכא בי ירדו יומא ודקא קשיא לך לא הוי יומא כרבא ודאי איכא יומא כרבא שלם ולא קא מפסיד ולא מירי דכרבא הוא דכריב זבנא והדר חני זבנא אחרינה משום דבכריבא הוא לא קא ניחא מחמת קשייתא דהשתא בין בריבות הללו איכא פעולה ליום אריבא ואיבעיא אימא דאיכא בי ירדו יומא כרבא ודקא קשיא לך לא הוי תרי יומי בזריעה ודאי איכא תרי יומי שלמין משום דההיא ארעא בהרורי כלומר שהיא קשה הוא וארץ הרים ופרשים היא ובימות החמה שהיום ארוך הוא צריך לחרוש יום אחר שלם מחמת קשיות שבה ועכשיו בימות הגשמים ואזרע וצריך לחרושה בין שתהא נוחה לזורעה ובין חרישה וזריעה צריך שני ימים שפני כי הימים קפנים הן • ל"א מנ"ה בספרים וה"נ לחא • בי ירדו יומא בזריעה לא הוי תרי יומי בכרבא ואי בי ירדו יומא בכרבא לא הוי חד יומא לזריעה והכי מפרש לה אם צריך יום אחר בין חרישה לזריעה בימות הגשמים לא צריך תרי יומא לכרבא דפחות מב' ימים יכול לכרבה לחרוש וצריך ליום אחר של חרישה וזריעה יותר מימים אחר של

כ) נ"ל כשהקרקע קשה. כרבא

הגהות הב"ח (ה) גב' משום דהכ יהודה אמר רב דאמר רב מלר: (ב) רש"י ד"ה כבי מילי וכו' ל' ולאמי המבולות הסמוכות לרה"ר (ג) ד"ה אין לו ד' אמות דהשתא וכו' בכמה מגיר ולפי מה בכל מגיר ולפי כל רה' אמות דקאמרת כיומא דזרעא קאמר דמי יומי כרבא לא הוי: (ד) ד"ה הכי קאמר נמי לא מיעלה בס"ד ואמ"כ מ"ם ובגיה יש ל' נבר חכמה: (ה) תוס' ד"ה פרץ וכו' אבל מת בעצלמא תפיס: (ו) בא"ר פיטם בכל אחד וכבלא פרץ: (ז) בא"ר פרס מרומה לו בקבר: (ח) ד"ה ולא פליגי וכו' משום לקרמה בפ' מלאי קבין ולא"ם שלא היה בו כדי חריסה יום לאלי היה לקמות אבל בלא מת בעצלמא תפיס: (ט) ד"ה ולא בשים לימא הד"ם ולא בשים לימא הד"ם: (י) ד"ה דחולא וכו' הוה ליה לאמנני בכבל מלאי: (כ) ד"ה אמר וכו' בסוף מומן אלו בנ':

הגהות (א) [בכבל שלא היו שדות ביוקר בבא"י מאי, בכמה חשוב הרם שדה. א"ר יוסף כי הדר יומא. כלומר כי היכי דיש מלאכה לפועל לחרוש בה יום שלם לפי שלא יסמא פועל שישכיר עצמו כי אם פחות מכדי חריסת שדה בפ' שעות ומלאכה לפועל בלילה אחר כל חד וחד נמצא הפועל משלים פעולתו בחצי היום או בפ' שעות והיה מבקש הפועל שכירות יום שלם: היכי דמי. הא בי ירדו יומא כלומר באיזה חריש אמרת שב' פעמים חורש את השדה אחת תיכף לקצירה ולאותה הרישה קרי כרבא ובארתה חרישה שתיכף לקצירה חורש הפועל כל היום עד לערב ושוב חורשין אותה ביום זריעה ואותו היום אין חורש הפועל אלא פ' שעות ובב' שעות זורע בעל הבית מה שהחורש חורש בפ' שעות והכי מנחת ומכשיו בעי בעי בעל הבית אם שהחורש חורש יום יום זריעה דאינו אלא פ' שעות לא הוי יומא כרבא כלומר כשהרוח ומסכיר ביום קצירה לא הוי פעילת יום שלם בחרישה דלאחר קצירה דבפ' שעות תשלים פעולתו ונמצא ישב ובטל ג' שעות ונמצא מפסיד בעל הבית ואם בי ירדו יומא כרבא כלומר אם מאחתה חרישה אמרת דחורשין תיכף לקצירה כל היום לא הוי תרי יומא דזרעא כלומר אין שם פעולת חרישת ב' ימים של יום זריעה שביום חרישה חבף לקצירה חורש כל י"ב שעות ואם תאמר בארתו דאם הרישה אמרי דהיינו פעולת יום שלם כשיבא לאחתה חרישה של זריעה לא יסמא שם פעולת ב' ימים כי ביום זריעה אינו חורש אלא פ' שעות ולא ישאר לפעולת מחרת אלא פעולת ג' שעות ונמצא פועל ישב מ' ד' נמסרי הסמוך לה"ר כרס"ל כרס"ל דמי. איבעיא

מ"ר ר' יוסף כי הדר יומא

מסורת הש"ס (המשך)

ט) בבא מציעא ל: י) ב"מ ל: יא) ב"מ ל: יב) ב"מ ל: יג) ב"מ ל: יד) ב"מ ל: טו) ב"מ ל: טז) ב"מ ל: יז) ב"מ ל: יח) ב"מ ל: יט) ב"מ ל: כ) ב"מ ל: כא) ב"מ ל: כב) ב"מ ל: כג) ב"מ ל: כד) ב"מ ל: כה) ב"מ ל: כו) ב"מ ל: כז) ב"מ ל: כח) ב"מ ל: כט) ב"מ ל: ל) ב"מ ל: לא) ב"מ ל: לב) ב"מ ל: לג) ב"מ ל: לד) ב"מ ל: לה) ב"מ ל: לו) ב"מ ל: לז) ב"מ ל: לח) ב"מ ל: לט) ב"מ ל: מ) ב"מ ל: מא) ב"מ ל: מב) ב"מ ל: מג) ב"מ ל: מד) ב"מ ל: מה) ב"מ ל: מו) ב"מ ל: מז) ב"מ ל: מח) ב"מ ל: מט) ב"מ ל: נ) ב"מ ל: נא) ב"מ ל: נב) ב"מ ל: נג) ב"מ ל: נד) ב"מ ל: נה) ב"מ ל: נו) ב"מ ל: נז) ב"מ ל: נח) ב"מ ל: נט) ב"מ ל: ס) ב"מ ל: סא) ב"מ ל: סב) ב"מ ל: סג) ב"מ ל: סד) ב"מ ל: סה) ב"מ ל: סו) ב"מ ל: סז) ב"מ ל: סח) ב"מ ל: סט) ב"מ ל: ע) ב"מ ל: עא) ב"מ ל: עב) ב"מ ל: עג) ב"מ ל: עד) ב"מ ל: עה) ב"מ ל: עו) ב"מ ל: עז) ב"מ ל: עח) ב"מ ל: עט) ב"מ ל: פ) ב"מ ל: פא) ב"מ ל: פב) ב"מ ל: פג) ב"מ ל: פד) ב"מ ל: פה) ב"מ ל: פו) ב"מ ל: פז) ב"מ ל: פח) ב"מ ל: פט) ב"מ ל: צ) ב"מ ל: צא) ב"מ ל: צב) ב"מ ל: צג) ב"מ ל: צד) ב"מ ל: צה) ב"מ ל: צו) ב"מ ל: צז) ב"מ ל: צח) ב"מ ל: צט) ב"מ ל: ק) ב"מ ל: קא) ב"מ ל: קב) ב"מ ל: קג) ב"מ ל: קד) ב"מ ל: קה) ב"מ ל: קו) ב"מ ל: קז) ב"מ ל: קח) ב"מ ל: קט) ב"מ ל: קי) ב"מ ל: קיא) ב"מ ל: קיב) ב"מ ל: קיג) ב"מ ל: קיד) ב"מ ל: קטו) ב"מ ל: קטז) ב"מ ל: קיח) ב"מ ל: קיט) ב"מ ל: קכ) ב"מ ל: קכא) ב"מ ל: קכב) ב"מ ל: קכג) ב"מ ל: קכד) ב"מ ל: קכה) ב"מ ל: קכו) ב"מ ל: קכז) ב"מ ל: קכח) ב"מ ל: קכט) ב"מ ל: קל) ב"מ ל: קלא) ב"מ ל: קלב) ב"מ ל: קלג) ב"מ ל: קלד) ב"מ ל: קלה) ב"מ ל: קלו) ב"מ ל: קלז) ב"מ ל: קלח) ב"מ ל: קלט) ב"מ ל: קמ) ב"מ ל: קמא) ב"מ ל: קמב) ב"מ ל: קמג) ב"מ ל: קמד) ב"מ ל: קמה) ב"מ ל: קמו) ב"מ ל: קמז) ב"מ ל: קמח) ב"מ ל: קמט) ב"מ ל: קנ) ב"מ ל: קנא) ב"מ ל: קנב) ב"מ ל: קנג) ב"מ ל: קנד) ב"מ ל: קנה) ב"מ ל: קנו) ב"מ ל: קנז) ב"מ ל: קנח) ב"מ ל: קנט) ב"מ ל: קס) ב"מ ל: קסא) ב"מ ל: קסב) ב"מ ל: קסג) ב"מ ל: קסד) ב"מ ל: קסה) ב"מ ל: קסו) ב"מ ל: קסז) ב"מ ל: קסח) ב"מ ל: קסט) ב"מ ל: קע) ב"מ ל: קעא) ב"מ ל: קעב) ב"מ ל: קעג) ב"מ ל: קעד) ב"מ ל: קעה) ב"מ ל: קעו) ב"מ ל: קעז) ב"מ ל: קעח) ב"מ ל: קעט) ב"מ ל: קפ) ב"מ ל: קפא) ב"מ ל: קפב) ב"מ ל: קפג) ב"מ ל: קפד) ב"מ ל: קפה) ב"מ ל: קפו) ב"מ ל: קפז) ב"מ ל: קפח) ב"מ ל: קפט) ב"מ ל: קצ) ב"מ ל: קצא) ב"מ ל: קצב) ב"מ ל: קצג) ב"מ ל: קצד) ב"מ ל: קצה) ב"מ ל: קצו) ב"מ ל: קצז) ב"מ ל: קצח) ב"מ ל: קצט) ב"מ ל: קק) ב"מ ל: קקא) ב"מ ל: קקב) ב"מ ל: קקג) ב"מ ל: קקד) ב"מ ל: קקה) ב"מ ל: קקו) ב"מ ל: קקז) ב"מ ל: קקח) ב"מ ל: קק